

Yanvar 2024

DAŞQINDAN QORUNMA LAYİHƏSİ

– *Senaki (Gürcüstan)*

Qisa

Gürcüstanın Senaki bələdiyyəsi istixana qazları (İQ) emissiyalarını 35% azaltmaq və adaptasiya tədbirləri vasitəsilə davamlılığı gücləndirmək öhdəliyi götürərək iqlim fəaliyyətində mühüm addımlar atıb. Bu səylər Senakinin dayanıqlı inkişafa diqqətini vurğulayan Merlər Razılaşması təşəbbüsünün bir hissəsidir.

Ümumi məlumat

Senaki torpaq sürüşmələri, daşqınlar, güclü küləklər və güclü yağışlar da daxil olmaqla bir çox iqlim təhlükələri ilə üzləşir. Bu risklər xüsusilə Senaki şəhəri və onun Tekhura və Rioni çayları boyunca yerləşən kəndləri kimi həssas ərazilərə təsir göstərir. Bu problemləri həll etmək üçün Senaki, Merlər Razılaşmasının təsirlərin yumşaldılması, adaptasiya və təhlükəsiz enerji prinsipləri ilə uzlaşan hərtərəfli "Dayanıqlı Enerji və İqlim üzrə Fəaliyyət Planı" hazırlayıb.

Senaki əhalisinin 30%-i, eləcə də infrastruktur (yollar, körpülər) və kənd təsərrüfatı sahələri iqlim dəyişikliyinə yaratdığı təbii təhlükələrlə üzləşir.

Fəaliyyətin təsviri

01

Rioni çayının sahili (Zemoçaladidi icması):

- Dəyəri: 1,360,990.00 lari (təxminən 486,000.00€)
- Maliyyələşdirmə: BMT-nin İnkişaf Proqramı və Yaşıl İqlim Fondu tərəfindən dəstəklənən bu tədbirlərə çay daşmasının qarşısını almaq, yerli ev təsərrüfatları və kənd təsərrüfatı torpaqlarını çay daşqınlarından qorumaq üçün qabionların və bəndlərin quraşdırılması daxildir.

02

Tekhura çayının sahili (Axalsofeli icması):

- Dəyəri: 4,888,888. 00 GEL (təxminən 1,746,000.00€)
- Bu təşəbbüs Axalsofeli kəndində kənd təsərrüfatı torpaqlarını qoruyub, yeni becərmə imkanları yaradıb və yerli infrastruktur və yaşayış məntəqələri üçün daşqın risklərini azaldıb.

03

Rioni çayının sahili (Teklati kəndi):

- Dəyəri: 3,940,683.00 lari (təxminən 1,407,400.00€)
- Şiddətli yağışlar zamanı mühüm infrastrukturun və yaşayış massivlərinin çay daşqınlarının mənfi təsirlərindən qorunması məqsədilə Teklati kəndində bəndbərkitmə işləri aparılmışdır .

Diqqət mərkəzində

Senakinin təşəbbüsləri həm yağış, həm də çay daşqınları zamanı yollara və digər vacib infrastruktura dəyən ziyanı uğurla azaldıb və sakinlər üçün həyati əhəmiyyətli xidmətlərə fasiləsiz çıxışı təmin edib.

Senaki

Əhali:

51 800

Ərazi:

520.7 km²

Mərkəz Rəhbərliyi imzalanıb:

Mart, 2023

CO₂ emissiyasının azaldılması hədəfi:

35%

Hədəf sektoru, iqlim təhlükəsi(ləri) və həssas əhali qrupu

Hədəf sektoru:

- Kənd təsərrüfatı və kənd yerlərinin inkişafı: Kənd təsərrüfatının daşqınlar və sürüşmələr kimi iqlim təhlükələrinə qarşı davamlılığının artırılması, xüsusən də çayların daşması və güclü yağışlara qarşı həssas ərazilərdə.
- İnfrastruktur: Yollar, körpülər və kommunal xidmətlər daxil olmaqla kritik infrastrukturun ekstremal hava hadisələrinin təsirindən qorunması, sakinlər üçün xidmətlərin davamlılığının təmin edilməsi.

Iqlim təhlükələri:

- Çay daşqınları: Rioni və Tekhura kimi çaylara yaxın olduğuna görə Senaki güclü yağışlar zamanı su basması riskləri ilə üzləşir, evləri, kənd təsərrüfatı torpaqlarını və infrastrukturu təhlükə altına alır.
- Torpaq sürüşmələri: Bələdiyyə həmçinin sürüşmələrə həssasdır, xüsusilə təpəli və dağlıq rayonlarda yaşayış məntəqələri və nəqliyyat yolları üçün təhlükə yaranır.
- Güclü Külək və Şiddətli Yağışlar:

Əhatə olunan həssas əhali qrupları:

- Kənd icmaları: Kənd yerlərində yaşayan sakinlər, o cümlədən çaylar boyu və dağlıq ərazilərdə olan kəndlər daşqın və sürüşmələrin təsirlərinə xüsusilə həssasdırlar. Adaptasiya tədbirləri infrastrukturun təkmilləşdirilməsi və kənd təsərrüfatına dəstək vasitəsilə bu icmaları qorumaq və onların davamlılığını artırmaq məqsədi daşıyır.
- Kənd Təsərrüfatı İşçiləri: Fermerlər və kənd təsərrüfatı işçiləri məhsul becərməsi və dolanışq vasitələri üçün sabit hava şəraitindən çox asılıdırlar. Senakinin təşəbbüsləri dayanıqlı əkinçilik təcrübələrini dəstəkləyərək, kənd təsərrüfatı torpaqlarını daşqın və digər iqlim risklərindən qorumaq məqsədi daşıyır.

Nailiyyətlər:

Zemoçaladidi kəndi: Sahil bərkitmə işləri kənd əhalisinin 90%-ni təşkil edən 200 ev təsərrüfatını təkrarlanan çay daşqınlarından qoruyub, mal-qaranın və əkin sahələrinin mühafizəsini təmin etmişdir.

Axalsofeli Kəndi: Sel sularının kənd təsərrüfatı torpaqlarına ziyan vurmamasının qarşısını alaraq, layihə əvvəllər istifadəyə yararlı sahələrin becərməsinə şərait yaratmış, yerli əhalinin 60%-nin faydalanmasına və kənd təsərrüfatının, xüsusən də fındıqçılığın inkişafına kömək etmişdir.

İnfrastrukturun mühafizəsi: Görülən tədbirlər həm yağış, həm də çay daşqınları zamanı yollara və digər həyati vacib infrastruktura dəyən ziyanı azaldıb, icma təhlükəsizliyini və əsas xidmətlərin davamlılığını artırıb.

Xərclərə qənaət – 270 000 ləri (təxminən 96 390 €)

Təcrübənin təkrarlanması üçün məsləhətlər:

Maliyyələşdirmə strategiyası: Yaşıl İqlim Fondu kimi beynəlxalq qrantlar da daxil olmaqla müxtəlif maliyyə mənbələrini təmin etmək və birgə maliyyələşdirmə üçün yerli və milli hakimiyyət orqanları ilə fəaliyyətə əlaqələndirmək.

İcmanın iştirakı: layihələrin yerli ehtiyacları cavab verməsini təmin etmək və icmanın davamlılığını effektiv şəkildə qurmaq üçün yerli icmaları planlaşdırma və icra mərhələlərinə cəlb etmək.

Kompleks planlaşdırma: həm cari, həm də proqnozlaşdırılan iqlim risklərini nəzərə alaraq adətən tədbirləri üçün prioritet sahələri müəyyən etmək məqsədilə həssaslığın hərtərəfli qiymətləndirilməsini aparmaq.

FAYDALI LİNKLƏR

<https://www.facebook.com/CityHallOfSenakiMunicipality>

€

Layihənin maliyyələşdirilməsi

+ **Maliyyələşdirmə mənbələri:**
Adaptasiya tədbirləri Donorlar-BMT inkişaf proqramının, Yaşıl İqlim Fondunun, eləcə də mərkəzi və yerli hakimiyyət orqanlarının maliyyə resursları hesabına həyata keçirilir.

+ **Ümumi məbləğ :**
4,117,700.00 €

ƏLAQƏ

Layihə haqqında ətraflı məlumat üçün əlaqə saxlayın:

Dali Kachibaia
Senior Specialist of the Economic
Development, Statistics, and Property
Management

+995 599 857552

Mr. Vakhtang Gadelia

Position: Mayor of Senaki municipality
E-mail: v.gadelia@senaki.gov.ge
Phone: +995 599 304 400

dalichibaia@gmail.com